BIBLIOTECA CENTRALĂ „ASOCIAȚIUNII" SIBIU

Anul al 55-lea 14 Pagini EXEMPLARUL { In România: 3 lei / In străinătate: 6 lei 14 Pagini Nr. 66 Marți 8 Martie 1938 P

Taxă poștală plătită în numerar conform aprobării dir. G-le P. T. T. No. 120.288/932

ABONAMENTE IN ȚARA Lei 200 pe 3 luni Lei 380 pe 6 luni. Lei 750 pe 12 luni. O lună Lei 80 In străinătate în raport cu tarifui poștal și valuta

FONDATOR: LUIGI CAZZAVILLAN

UNIVERSUL

CELE DIN URMA ȘTIRI DIN LUMEA INTREAGA, TELEGRAFICE ȘI TELEFONICE

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA: BUCUREȘTI, STR. BREZOIANU No. 23-25

CENTRALA TELEFONICA A ZIARULUI: 3.30.10: SECRETARIATUL DE REDACȚIE: 3.30.15

ABONAMENTE LA „VESELIA" „UNIVERSUL COPIILOR" ȘI AL TINERETULUI" ZIARUL CĂLĂTORIILOR Câte 220 Lei pentru 12 luni în țară

DIRECTOR: STELIAN POPESCU

Personalul de specialitate

Practic, tot a folosit la ceva mișcarea pentru afirmarea elementului românesc în economia țării: a determinat guvernele să ia măsuri mai hotărîte pentru plasarea brațelor românești și a titraților învățământului practic în întreprinderile industriale și comerciale în proporții mai largi decât înainte. Iar dacă în multe întreprinderi nu s'a putut completa proporția legală, s'a motivat faptul ca fiind datorat lipsei elementelor românești cu pregătirea technică necesară pentru anumite servicii de specialitate.

Poate să fie așa. Dar nu e mai puțin adevărat, că nici întreprinderile — vorbim de cele minoritare și străine, care dețin de fapt aproape tot pulsul economic al țării — n'au arătat până acum o cât de mică bunăvoință față de muncitorul autohton și încă și mai puțină pentru tinerii titrați ai școlilor noastre practice, preferind, chiar cu ostentație provocatoare, angajații străini și minoritari.

Nu e, iarăși, mai puțin adevărat, că nici guvernele de până acum n'au putut pune picioarele în prag, făcând să înțeleagă pe cei cari se credeau unși să tragă numai foloase și îmbogățiri fulgerătoare din exploatarea acestei țări, că au și datorii corespunzătoare față de ea. Și n'au pus picioarele 'n prag, pentrucă în consiliile de administrație ale întreprinderilor recalcitrante întâlneai fără excepție figuri simandicoase aparținând tuturor partidelor și care știau să pue la adăpost de orice neplăceri mersul nestingherit al întreprinderilor respective.

N'am avut deci o politică de autoritate și de continuitate în materie de naționalizare a vieții economice. Și nu avem nici acuma. N'o avem în sens practic și metodic, de a pune toată greutatea pe pregătirea, pe formarea elementelor calificate, menite să înlocuiască pe străin și pe minoritar.

Și viciul pleacă chiar dela bazele de organizare a învățământului în genere. Intr'un articol recent „Piața muncii intelectuale", d. prof. C. Rădulescu-Motru, folosind datele statistice publicate de d. Dumitru Muster în *Jurnalul de psihotehnică*, constată o prăpastie enormă între numărul catedrelor vacante pe care ministerul educației naționale le ține la dispoziția titraților dela facultățile de litere din țară și numărul candidaților pentru ocuparea lor. Raportul acesta ajunge pentru unele materii dela 1—10, adică de zece ori mai mulți candidați decât catedre vacante.

Iată un prim defect, catastrofal, în felul cum este concepută și practicată la noi politica învățământului și deci a culturii: suprapriosuri de titrați acolo unde nu se simte nevoia (la catedrele de religie, română, latină, elină, filosofie, istorie, geografie, matematici, fizico-chimice, științe naturale, etc.); în schimb, lipsă de elemente pregătite în direcția învățământului practic (comercial, industrial, politechnic), în timp ce întreprinderile străine și minoritare, obligate de lege, umblă să își completeze proporția rezervată elementului românesc și nu reușesc să găsească pe cei calificați.

Este așa dar nevoe, în primul rând, de o deplasare a centrului de gravitate a politicei noastre școlare din câmpul învățământului teoretic spre cel al învățământului practic (comercial, industrial, agricol și technic). A schimba în această direcție centrul de gravitate nu înseamnă, însă, numai a dirija spre învățământul practic nouile generații, printr'o distribuție a lor între practic și teoretic, mai conformă cu necesitățile și realitățile din societatea noastră, dar înseamnă, în acelaș timp, ca învățământul practic românesc să fie atât de bine organizat și înzestrat, încât să corespundă la maximum tocmai acestei misiuni a lui, de a pune la dispoziția țării corpul de technicieni și de practicieni menit să formeze mâine armătura românească a vieții economice.

Dar școala, oricât de bine organizată ar fi ea, ca să corespundă postulatelor practice și technice de rigoare, trebue completată prin munca pe teren, la atelier, uzină, magazin, mină, unde se formează de fapt practicianul și specialistul technic de mâine. De aci, obligația pentru întreprinderile comerciale și industriale de a primi anual un număr de studenți la practica muncii de specialitate; obligația pentru aceleași întreprinderi de a trimite anual în străinătate pentru perfecționare la întreprinderile înrudite cel puțin un bursier român, completată cu obligația Statului, a Băncii Naționale, a Creditului industrial, Casei de economie și cecuri poștale și altor institute de specialitate, de a întreține anual în străinătate un număr de bursieri, aleși mai ales pentru specialitățile practice care ne lipsesc sau în care elementul românese se află în vădită inferioritate.

Numai așa vom izbuti să scoatem problema primatului românesc din faza dibuirilor și abstracțiunilor, creînd noi singuri armata de practicieni și technicieni, pe care să se sprijine mâine întreaga rețea de întreprinderi economice a țării.

—xox—

D-NA CIANG-KAI-SHEK DEMISIONEAZĂ

Soția comandantului suprem al armatelor chineze, mareșalul Ciang-Kai-Shek, și-a dat demisia zilele acestea, dela președinția comisiei aeronautice a guvernului național. In postul rămas liber a fost numit fratele său, T. V. Soong, fost ministru de finanțe.

Discursul d-lui Hodza

—o—

Politica externă a Cehoslovaciei, ca a tuturor statelor Micii Înțelegeri, care și-au realizat unitatea în urma marelui război și a căror ființă națională a fost consfințită de tratate, are un obiectiv de căpetenie: menținerea frontierelor, o metodă preferată: organizarea păcii. Ea este prin excelență o politică de conservare, de apărare, de neagresiune. Cehoslovacia face această politică cu o onestitate, pe care o cere și altora.

Sub acest aspect, acțiunea diplomatică a Cehoslovaciei are două preocupări esențiale: intangibilitatea frontierelor atât cu Ungaria, cât și cu Germania. Spre a le garanta pe cele dintâi, Praga face de cinsprezece ani cu stăruință, cu loialitate și cu un sentiment desăvârșit al solidarității, politica Micii Înțelegeri. Spre a apăra granițele ei cu Germania, pe lângă garanția generală a pactului Societății Națiunilor, Cehoslovacia și-a căutat garanția în tratatul de alianță cu Franța din Octombrie 1926 și în pactul de asistență mutuală cu Sovietele din Iunie 1935.

Și unul și altul din aceste două instrumente diplomatice își au, direct sau indirect, origina în principiile siguranței colective și constitue un caz de aplicare regională a acesteia.

Declarațiile de ieri ale d-lui Hodza confirmă în întregime menținerea acestei politici. Cehoslovacia este satisfăcută de hotărîrea guvernului francez de a încerca să dea o nouă vigoare Ligii Națiunilor; ea va continua să-și dea întreaga contribuție la întărirea și eficacitatea Micii Înțelegeri și să considere alianța cu Franța și pactul cu Sovietele ca niște instrumente de pace.

Din ce în ce mai mult însă echilibrul Europei este un echilibru de forțe și interese, în loc să fie un echilibru de drepturi. Pentru menținerea situației actuale a Europei centrale, puterea și prestigiul Marei Britanii devin un factor hotăritor. De aceea d. Hodza subliniază interesul pe care-l arată „Marea Britanie pentru destindere și pentru pace în Europa Centrală, identificându-l cu interesul ei pentru pace în general". Un asemenea interes „are mai multă valoare decât un pact formal".

Partea cea mai importantă a discursului d-lui Hodza este însă constituită de declarațiunile sale privitoare la relațiile cu Germania.

Diplomația național-socialistă are cu Praga două litigii principale: pactul ceho-sovietic și chestiunea germanilor sudeți.

Cea dintâi face parte din acțiunea internațională a Germaniei contra bolșevismului și cu acest titlu este unul din punctele de căpetenie ale programului de politică externă a Reichului. Cea de-a doua face parte din politica de expansiune pangermanistă, cunoscută sub numele de „Gleichschaltung" și proclamată cu tărie de Führer în discursul său din 20 Februarie.

Cehoslovacia nu poate primi nici să renunțe la una din posibilitățile ei de apărare de căpetenie, nici să acorde minorităților germane un regim de autonomie, incompatibilă cu integritatea și independența statului cehoslovac. Acesta nu este numai o expresie etnică și geografică, ci are o funcțiune istorică și politică de mai multe ori seculară. O tutelă a Reichului asupra germanilor din Cehoslovacia nu este posibilă. Cehoslovacia nu va putea admite niciodată amestecul altora în afacerile ei interne. Doritoare de a trăi în raporturi de bună vecinătate cu Germania și făcând tot ce este posibil spre a normaliza aceste legături, Cehoslovacia este totuși gata la nevoe să apere cu curaj, până la capăt, patrimoniul regilor boemi, „cari au fost vestitorii și reprezentanții păcii, ai colaborării cu națiunile europene și apărătorii hotăriți ai culturii creștine."

Cuvântarea d-lui Hodza este un act de curaj, de demnitate națională și de energie. Sunt momente în cari grija independenței și suveranității naționale impun omului de stat să vorbească cu o sinceritate deplină și cu o hotărîre categorică, fiindcă se pune în discuție însuș dreptul la viață al poporului său. In cuvântarea sa, d. Hodza a vorbit pentru țara sa întreagă. Discursul primului ministru al Cehoslovaciei nu are nimic agresiv în termenii lui. El este un act de pace, care rămâne pe linia tradițională de curaj și de înțelepciune a oamenilor de stat ai Cehoslovaciei.

Proces de spionaj la Atena

Atena, 5 (Radio Central).— *In fața tribunalului din Atena, a început judecarea procesului dactilografei din ministerul de externe grec, d-ra Elly Rodokanakis și al amicului ei, austriacul Horny, acuzați de spionaj. D-ra Rodokanakis a încredințat lui Horny documente confidențiale, pe care acesta le-a transmis unei puteri străine.*

In cursul instrucției, s'a stabilit că documentele încredințate lui Horny nu prezintau o prea mare valoare, nefiind decât buletinele zilnice pe care ministerul de externe al Greciei le transmitea legațiilor străine. Un reprezentant al ministerului de externe a declarat însă că aceste documente erau totuș confidențiale, deoarece prin publicarea lor s'ar fi putut aduce prejudicii relațiilor dintre Grecia și statele respective.

D. Mussolini afirmă superioritatea poporului italian

Roma, 5 (Rador). — **D. Mussolini a scris o prefață la cartea generalului Bollati, publicată astăzi de ministerul Africei Orientale și referitoare la aprecierile presei militare străine asupra campaniei italiene în Abisinia.**

După ce observă că tot ce au scris acești critici militari recunoscuți despre campania italiană, a fost desmințit de fapte, Ducele se întreabă cum se poate ca acești oameni, cari nu sunt lipsiți de inteligență și nici de competență, să fi fost orbiți până într'atâta.

Răspunsul, scrie Ducele, se află în fraza din discursul pe care l-am rostit la Berlin și în care arătam că este o gravă și fatală eroare a judeca astăzi un popor cu ideile de acum 25 sau 50 de ani. Criticii militari rămaseseră la ideia pe care și-o făcuseră despre poporul și guvernul italian din 1916, pe câtă vreme poporul italian, în timpul ultimilor 20 de ani s'a transformat pentru a deveni ceeace este astăzi: unul din cele dintâi popoare ale lumii.

Ataşatul militar sovietic la Varşovia, rechemat brusc la Moscova

Varșovia, 5 (Rador). — Corespondentul agenției „Havas" transmite:

Colonelul Paul Ribalko, ataşatul militar al Uniunii Sovietelor, a fost pe neașteptate rechemat la Moscova.

La ambasada sovietică din Varșovia se declară că nu se cunoaște data înapoierii colonelului Ribalko și se explică plecarea sa bruscă printr'un accident care s'ar fi întâmplat fiului ataşatului militar sovietic.

Intrucât colonelul Ribalko este membru al statului major sovietic, se poate ca rechemarea sa să fie în legătură cu destituirea lui Jegorov, fostul șef al statului major, al cărui principal colaborator a fost ataşatul militar din Varșovia.

Nu se știe până acum soarta rezervată colonelului Ribalko, dar se presupune că el a fost arestat.

Scrisorile lui Napoleon vândute la licitație

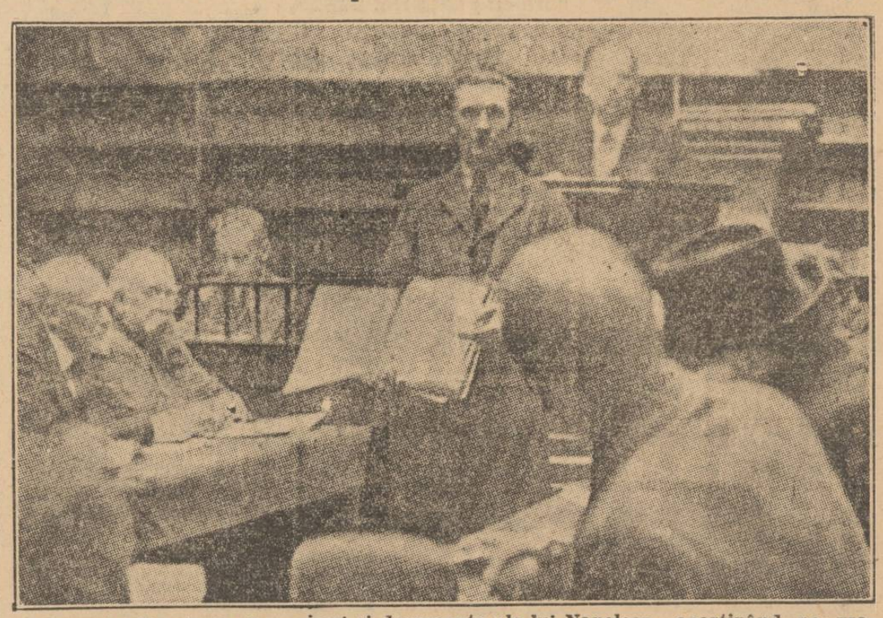

O importantă colecție de scrisori și documente ale lui Napoleon, aparținând pe vremuri mareșalului Berthier, a fost de curând vândută la licitație, la Londra. Rezultatul vânzării a fost 377.760 franci

CÂND COPII SE JOACĂ CU ARMA

UN MORT ȘI UN RANIT

Tg.-Ocna, 4 Martie

Dumitru, fiul lui Gh. Văcaru, în etate de 17 ani, a luat o armă de vânătoare de acasă și s'a dus la băeții lui Ștefan P. Loață, care e șofer la primărie. Unul din băeți, Mihai de 13 ani, umblând cu arma și neștiind că e încărcată a tras un foc în unul din frații săi mai mici care a și murit pe loc. O parte din alice a rănit pe un frate mai mic, care a scăpat cu viață.

—oox●xoo—

Groaznica moarte a unui copil

Tg. Ocna, 4 Martie

In comuna Căiuț, a avut o moarte groaznică, o copilă a locuitorului Ion Orac, care ducându-se la târg împreună cu soția a lăsat acasă singuri pe un băiat în vârstă de 9 ani și pe fetița Ancuța de 3 ani. In lipsa băiatului din casă fetița pe când sta lângă o sobă de tablă spre a se încălzi, i-a luat foc rochița, producându-i arsuri grave din care cauză a încetat din viață.

—oox●xoo—

D'ANNUNZIO

Ultima fotografie

Greşală să fie?

de EM. HAGI MOSCO

In vremuri normale, adică în clipe de liniște dăruite omenirii cu atâta sgârcenie de soartă, s'ar putea spune da. Astăzi însă, când simțim așa de viu urmările tulburătoarelor frământări în cari zilnic ne sbatem, trebue zis nu.

Este vorba de un fapt — s'ar părea mărunt—dar a cărui întâmplare, plină de învățăminte, desvăluie îndărătnicia voită de evreimea de aci în ducerea unei politici potrivnice unei împăciuiri firești cu fiii țării în care ea trăește în paguba lor. Comunitatea evreilor de rit spaniol a înlăturat silnic din comitet pe d. Napoleon Arié, care n'a voit să plece de bună voie. Fără îndoială că bucătăria sanhedrinului nu ni privește, dacă pricina este de caracter religios, administrativ sau de altă natură atingătoare a gospodăriei comunității. Din nenorocire nu este așa.

D. Arié, — nu este mult de atunci — și-a arătat felul d-sale cinstit de a înțelege convietuirea judeilor veniți în țară, cu românii la ei acasă. D-sa nu s'a mărginit să o spună, dar a și scris-o, și deși fără patimă, din pricina totuși a argumentării documentate a mărturisirii d-sale, evreimea de aci s'a socotit jignită. Jignire grozavă care cerea pedepsirea făptașului. D. Arié ceruse evreilor de la noi *„să-și schimbe odată metodele de purtare"*. Să fie, *sau români sau evrei*, dar nu și una și alta, după nevoi; să priceapă realitatea; să părăsească obiceiul tânguelilor la Geneva; să fie „mai corecți".

Zidurile Ierichonului de s'ar fi năruit încăodată, răsunetul n'ar fi fost mai mare în sufletul așa zișilor evrei spanioli sau români. „Antisemitul" — porecla d-lui Arié în comunitate — se dăduse pe brazda românească și îndrăznise să arate că rabinul Zirelson greșise vorbind de „o națiune evreiască la fel ca toate celelalte minorități naționale". Iar acum, de curând, la înmormântarea d-rului Krainik, cuvântarea d-lui Arié a fost pricina binecuvântată de Dumnezeul lui Israel pentru înlăturarea d-sale din comitet, deoarece „a adus insulte, injurii și calomnii cu intenționi subversive la adresa evreilor spanioli".

Cuvântarea buclucașe a fost publicată în întregime în „Universul" din 27 Februarie. Am citit-o. In prima parte se comentează spiritualismul vieții și al morții; în a doua se arată că răposatul era de admirat din pricina corectitudinii lui care i-a adus cinstirea, prețuită pentru un iudeu de a fi ajuns, prin meseria lui, să slujească Curtea regală și *„că el a dovedit mai bine decât orice declarații stereotipice de lealitate că evreul poate fi și român desăvârșit"*.

Iată până unde poate merge ura care stă de veghe în sufletul semitului când este vorba să fie socotit contopit cu băștinașul care-i înlesnește traiul trupesc și sufletesc. Este subversiv a spune că evreul poate fi român și injurios față de comunitate! Această manifestare nepolitică a comunității evreești dovedește cu prisosință că orice s'ar face, iudeul, cetățean al țării care-l adăpostește, se folosește de această încetățenire pentru a lucra nestingherit la propășirea iudaismului, în paguba acelei țări primitoare de care nu vrea să se apropie sufletește. Este beneficiarul unei stări de fapt fără să îndeplinească îndatoririle legate de ea. Zadarnic să i se ceară asimilarea împotriva căreia mărturisește istoria poporului evreesc și scriitori lui. *Ludwig Lewisohn* în lucrarea „Israel" scrie: „Asimilarea ar fi minunea care ar rupe lanțul veșnic al casualității. Dar iudeul nostru asimilat, poate să nu gândiască niciodată un gând evreiesc sau să nu cetească o carte evreiască, totuși, atât în caracterul de temei al tuturor patimelor

(Continuare în pag. 2-a)

Georgeta M. Cancicov: „POENI"

(DIN VIAȚA SATULUI MEU)

de STELIAN POPESCU

Nu ne putem plânge, că în vremea noastră nu se scrie și nu se publică îndeajuns, deși nu tot ce se scrie și se publică este aceea ce ar trebui să fie.

Scriitorii noștri, preocupați să dea produselor lor cerebrale, un veșmânt prin care ele să ajungă să se impună, au pierdut din vedere farmecul sincerității în vorbă și al simplității în port, care ar trebui să fie haina de prezentare în public a scrisului lor. S'a ajuns, astfel, cu timpul, la o limbă literară, de multe ori diferită de cea vorbită în toate zilele.

Unificarea limbei literare, urmărită cu tenacitate, pentru a scăpa de influențele exercitate asupra ei de vitregia cotropirilor din trecut, a mers uneori dincolo de ceea ce putea da un colorit deosebit de plăcut felului de pronunțare a cuvintelor în unele regiuni ale țării.

De aceea, ori de câte ori întâlnim o carte, în care autorul nu a ținut prea mult seama de grija unificării literare, atunci când a trebuit să descrie mai sincer și mai aproape de realitate o situație, atențiunea ne este reținută în primul loc de muzicalitatea cuvintelor întrebuințate.

O carte de acest fel este interesantul volum intitulat **„POENI" (Din viața satului meu)** al doamnei Georgeta Mircea Cancicov, în care dela primele pagini, ai în față imaginea autoarei, al cărei înflorit limbaj moldovenesc te face să asculți cu atenție și plăcere toate nimicurile cărora în alte împrejurări nu le-ai da nici o atenție.

La fel cu vorba este și cartea, pe care nu o mai lași din mână până ce nu o isprăvești de cetit.

Deși doamna Georgeta M. Cancicov aparține femeilor din lumea mare a țării și își putea, ca atare, prea bine apropia limbajul lor curent, domnia-sa a păstrat sinceritatea și simplitatea în vorbă și port, cari au fost caracteristicele femeilor și bărbaților din generațiile noastre trecute.

Desigur, că se vor face numeroase și bine meritate recenzii cărții doamnei Georgeta M. Cancicov, fiindcă se găsesc în această carte, închise fără nici un artificiu, comori de frumusețe în descrierea vieții dela țară, unde stăpâna din trecut își amesteca orele de lucru și de recreație cu ale slujitorilor și țăranilor de pe petecul său de moșie.

In această descriere nemeșteșugită, vezi tipul boeroaicei române, care cu toată hulirea beneficiarilor de azi, a păstrat nu numai legătura erarhică de la stăpân la slugă, dar mai ales legătura sufletească dela om la om, care înalță în ochii amărâților de jos ființa dispusă să participe la viața lor sufletească.

Mulți scriitori, bărbați ori femei, au încercat să descrie viața satului, găsind acolo eroi sau criminali, dar prea puțini au putut, ca doamna Georgeta M. Cancicov, să pătrundă sufletul țăranului și să-l redea așa cum este în realitate, cu dorințele, cu credințele, cu superstițiile lui și cu delicatul lui bun simț de a nu supăra pe cel care i se prezintă în față pentru prima oară.

Nu este ușor să poetizezi viața dela țară, cum caută deobicei să o facă cei mai mulți dintre scriitorii cari-și îndreaptă privirile spre satele noastre, dar este foarte greu să redai viața reală a acestor sate, cu bucuriile și durerile legate de traiul în comun, de munca în care se oglindește sforțarea pentru o viață mai bună, de petrecerile și sindrofiile, de botezurile, de nunțile, de glumele țărănești, de sbuciumările inerente și sufletului țărănesc și de cari puțini țin seamă.

Cartea doamnei Georgeta M. Cancicov are la fiecare capitol, descrieri de un pitoresc fără seamăn, care te fac să vezi cu propriii tăi ochi, scene pe cari de multe ori nu-ți vine să crezi că sunt reale.

Iată la pag. 88: *„Mătușa Marghioala torcea canură neagră, punea degetele de la mâna dreaptă pe buzele ude și învârtea fusul, care zbârnâia de părea că toarce o pisică. Ședea lângă ușa casei și cu piciorul legăna copilul Catrinei, care dormea într'o covată pusă jos, lângă ușa deschisă".*

Și mai departe:

— Catrina îi tare amărâtă, îmi spune mătușa Marghiola. Ghiță trece pe la poarta ei și nici nu-și întoarce capul barem. Iaca, acum trece... ia uitați-vă, duducă!

— Măi Ghiță, Ghiță! N'auzi? El se făcea că nu mă aude. L-am strigat mai tare.

— Aud, răspunse el cu vocea groasă.

— Ia vino încoa să te întreb ceva.

Catrina încremenise cu rufa în mână. Mătușa Marghioala intrase în casă, când l-o văzut venind. Ghiță o mai zăbovit o leacă, căci intra chipurile greu cercul de fer pe stâlpul porții. Câinele lătra la el. Catrina zolia rufele înainte.

El o spus:

— Bună ziua!

Catrina îi răspunse, fără a-și întoarce capul. Când a ajuns lângă prispă, l-am întrebat:

— In care parte păzește Anton, porcii?

— Mai la vale de fântâna lui Chilișanu, îmi răspunse el.

Ghiță era cu capul plecat și necăjea pământul cu o nuia. Vroia să facă pe pământ o cruciuliță dreaptă și ieșea strâmbă, fiindcă nuiaua era prea subțire și se îndoia. Nu vroia să ridice capul, parcă-i era teamă să nu zărească copilul, pe care eu îl legănam acu. Am mai vorbit de una, de alta, apoi am luat copilul în brațe și i-am zis:

— Așa-i că tare-i drăguț?

El a început să râdă și mi-a răspuns:

— Mata vrai să mă năcăjești?

— Să te năcăjesc pe tine? Nu ți-i rușine? Coșcogeamite bărbat! Suflet ai tu? Să chinuești o fată ca dânsa? E frumos ce faci? Crezi în Dumnezeu?

I-am întins copilul; l-a luat, fără să vrea, cu rușine și cu dragoste în același timp. Era roșu la față, cum e bujorul.

— De undi să știu dacă-i al meu?

Când o auzit Catrina cuvintele aestea, chiar la casa ei și-a șters mâinile de spuma săpunului pe marginea ciubărului, a venit spre noi și smulgând copilul din brațele lui Ghiță, i-a spus:

— Ai dreptate, nu-i al tău! Daca'r fi fost al tău, îl omoram de mult. Mi-ar fi fost scârbă să-l am la pieptul meu. Mai mare rușinea ar fi fost, pentru mine, să afle copilul mai târziu că l-am făcut cu cel mai nemernic om pe care-l cunosc toți. Cu ajutorul lui Dumnezeu, am să-l cresc și am să-mi dau sufletul pentru el, am să fac om cu inimă din el. Pe tine să nu te mai văd nici în vis. Am să stropesc cu aghiasmă pământul ogrăzii mele, iar poarta am s'o ard că ai spurcat-o cu mâinile tale!

(Tocmai târziu, Ghiță prins de remușcare se întoarce la Catrina, recunoaște copilul și o ia de nevastă).

Cine nu a putut vedea, în rânduri ca acestea, cari se găsesc aproape la fiecare pagină, un dramatism de înaltă ținută și o scriitoare de un real talent?

Volumul *„Poeni"* nu este un roman, dar fiecare schiță descriind o scenă din viața satului, prezintă o așa înlănțuire că le citești cu pasiune dela prima până la ultima pagină și rămâi cu impresia cititului unui TOT care te silește să vezi că în curând, literatura noastră se va îmbogăți cu creațiuni de înaltă valoare aparținând sufletului acestui țăran care a păstrat limba, obiceiurile, granițele și a făurit cu ele o TARĂ și un STAT.